

1816 $17\frac{1}{2}$, bisat d. 24 Februar i den Seydelinske Begravelse, 71 Aar gl.“ Den angivne Alder passer paa Niels Staals Datter.

At ovenanførte urigtige Slægtskab har kunnet fremsættes, kan maaske forklares ud fra den Omstændighed, at der samtidigt har levet to Personer med samme Titel og med til Dels samme Navn, hvad der har givet Anledning til, at de oftere ere blevne gjorte til en og samme Person. Den ene af dem var Hofagentinde Karen Hincheldey, født Staal, i Nykøbing; den anden var Hofagentinde Karen Staal i Stubbekøbing. Først har man da gjort Hofagentinde Hincheldey, der muligvis ogsaa efter sit Giftermaal kan være kaldet Karen Staal, til eet med Hofagentinde Karen Staal, og da denne var Lars Hansen Staals Svigerdatter, og da Svigerdatter ofte kaldtes Datter, har man efter denne Række mindre Forskydninger den fuldbyrdede Forvandling, hvorved Hofagentinde Hincheldey fremtræder som Lars Hansen Staals Datter. En saadan Misforstaaelse er ikke forunderlig, hvis man kun har haft Hukommelsen at støtte sig til, men ret forunderligt er det, at en Legatbestyrelse kan bortgive et Legat uden at have Beviser for det paaberaabte Slægtskab, og saadanne kunne umuligt have foreligget her.

Et Brev fra Wienerkongressens Dage.

Meddelt ved **Ejler H. Hagerup.**

Det nedenfor aftrykte Brev, der giver et lille Billede af en dansk Officers Indtryk fra hans Ophold i Wien under Wienerkongressen, hidrører fra daværende Kaptajnløjtnant i Flaaden, siden Kommandørkaptajn Gotfred Hagerup, f. 1777, † 1838, og er, som Indholdet udviser, skrevet til hans yngre Broder. Hans Hagerup, der døde 1824 som Told- og Konsumptionsinspektør i Randers. Originalen tilhører Fru Betsy Hagerup, f. Thomsen, hvis afdøde Mand, Sognepræst Ejler Henning Hagerup, f. 1817, † 1863, efter sin Faders Død 1830 havde været i Huset hos nævnte Farbroder, Gotfred Hagerup.

Wien den 26 April 1815.

Min Ven og Broder!

Efter en høyst fatigent Reise hertil paa 10 Nætter og Dage, hvor jeg neppe havde saa mange Timers Søvn, kom jeg til denne pragtfulde Bye for noget over 8te Dage siden. I denne korte

Tid har jeg seet mange mærkværdige Ting og nydt saa megen Fornøjelse som jeg med al det gode, jeg spaaede mig af denne Tour, dog ikke havde forestillet mig.

Det var min Bestemmelse ey at trænge mig ind til Kongens Suite men være independent, men efter min Audients hos Kongen lod Gen: Bülov¹⁾ mig vide, at jeg som de andre havde Adgaug til Taffelet, Komodie etc. og fulgte Kongen ved Solenniteten; disse agrements er i mange Henseender ey heller værdt at forsmaae, da man faaer Ting og Personer at se, om hvilke Erindringen stedse vil være behagelig.

Den første Dag, jeg kom hertil, førte Emil mig i Capuciner Klosteret, og (jeg) besaae den keiserlige Families Begravelser eller rettere Ligkister. Derefter gik vi ind i den overordentlig store St. Steffans Kirke, hvor jeg blev rørt over Gudstjenestens Høytidelighed — Musikken og Sangen, som daglig holdes, og hvor jeg og næsten daglig gør et Besøg. Næste Formiddag (det var en Søndag) passerte et Dragon Regiment Revue for alle Monarkerne ude i Prater, her fik jeg Leilighed at betragte disse Karle — Keiseren af Østrig er mager og har et jævnt godt Ansigt — Keiseren af Rusland er feed og ser i det hele ret godt ud, men djævelsk vellystig — Kongen af Pr. derimod har et Ansigt, som i høyeste Grad inviterer til et Snude Drag, han er stedse i Husar Uniform og ser meget menneskefjendsk ud. Om Middagen fulgte vi vor Konge til Taffelet, her saae jeg dem bedre — foruden Fyrsten af Schwartzenberg Chernechet (?), Erke Hertug Joha(n) Palatinus og fleere. Ligeledes saae jeg som en Siældenhed Dagen efter Marie Lovise (Napoleons Kone), hun opholder sig paa Slottet Schönbrunn og lader sig i denne Tid sjældent see. Komodier, Operaer og Balletter nyder jeg hver Aften med Sjæle Glæde. Blandt de beste jeg har seet er Mackbeth af Shakespeare, Palmyra — Agnes Soil.

For nogle Dage siden blev opført en Musik i den keiserlige Ride Huus, som kaldtes Messias, i Anledning af Krigen. Den gav et sandt Bevis paa Nationens musikalske Aand, thi den blev

¹⁾ Frederik VI's bekendte, indflydelsesrige Adjutant, General Frantz Christopher Bülow, f. 1769, † 1844, se biogr. Lex.

udført af lutter Liebhavere med spillende og syngende over de 1000 Mennesker i alt. Naar jeg siger dig, at ieg talte over 35 Kontrabasser, saa kan du omtrent tænke dig til det øvrige, og selv Capelmesteren var Liebhaber og Raad i et af de keiserlige Collegier, men han førte ikke desto mindre sin Commando Stav fortræffelig.

I Gaar paraderte Emil og ieg med en keiserlig Equipage i Prater (thi du maa vide, man har og frie Vogn). En 14 til 1500 Equipager kører op og ned i en Allee omtrent 2 Gange saa lang som Frederiksberg Allee og betragte hinanden — her seer man de skønneste Fruentimmer, Heste og Vogne som sees kan. Jeg vilde fylde for meget Papier og ey faae Tid dertil, om jeg skulde detaillere Dig al min Nydelse, saa meget kan jeg oprigtig sige, at det er een af de fornuftigste Beslutninger, jeg i seenere Tid har taget over, at reise hertil.

Da jeg nu tillige er flyttet hiem til Emil¹⁾ og begge Schumakkerne²⁾ boer tæt ved, har jeg det fortreffelig og depenserer $\frac{1}{10}$ her, af hvad det koster i Kiøbenhavn. Desuden er Coursen i Wien bleven saa slet, og de er her lige saa vel som hos os belæsset med Papierpenge, saa at jeg med mine Ducater kan giøre overmaade meget. Med Skibene i Wenedig, vi skulde have, gaar det nu langsom og møder mange Vanskeligheder — saa vidt jeg kiender til Sagen troer jeg aldrig, vi faaer dem — da Østrig vil have for meget for dem, og vil, vi skal betale dem i 3 Aar. Paa disse Conditioner har vi bedre at bygge hjemme. Faaer vi dem, faaer jeg en Commando.

I al min Glæde her, har jeg desuagtet ikke undladt at arbejde paa noget, som jeg troer kunde bidrage til en lykkeligere

¹⁾ Rimeligvis den siden nævnte Emil Scholten.

²⁾ Vistnok den bekendte Astronom Heinrich Christian Schumacher, f. 1780, † 1850, der 1815 blev Prof. i Astronomi i Kbh. og paa Hjemvejen efter sin tidligere Ansættelse som Direktør ved Observatoriet i Mannheim fremstillede sig for Frederik VI i Wien, og hans Broder Andreas Anton Frederik Schumacher, f. 1782, † 1823, der 1809 blev Premlt. i Generalstaben, 1812 Divisionsadjutant i samme, 1814 Kammerjunker og 1816 Chef for Raketkorpset. Han var Opfinder af et Projektil, som Frederik VI interesserede sig for. Jfr. biogr. Lex.

Fremtid for Dig. Sagen er følgende: Igaar fortaltes i Kongens Forgemak, at vi uun[d]gaaelig kom til at give et auxilair Corps til de allierede, og muelig snart de fornødne Ordre dertil blev givne; det faldt mig strax ind, at Du derved kunde faae en fordelagtig Ansættelse, hvorfor jeg i Dag Morges gik til Bülow¹⁾, som erindrede, Du i Fior var hos ham, men Du kom for sildig — og disse vare hans Ord: „Jeg haaber der skal Intet være i Vejen denne Gang, og sæt De mig op et Par Linier paa Deres Broders Vegne, hvad Slags Ansættelse han ønsker sig enten som Ordonateur eller ved Magasin etc., saa skal jeg, naar Tiden kommer, sørge derfor paa det beste.

Da jeg nu ey ret kiender Embederne, eller hvad Du helst ønsker og forstaaer at befatte Dig med, er jeg i en Slags Forlegenhed. Med Emil Scholten²⁾ har jeg endnu i Dag ikke talt, men med ham vil jeg overlægge paa det beste — imidlertid saasart Du har faaet dette Brev, maae Du, om ingen Cureer gaar, give mig med Posten Din Bestemmelse.

Jeg har sagt til Bülow, at Du var Contoir Chef³⁾ og kunde altsaa ikke tage imod nogen subaltern Post og tillige, at Dine Forretninger ved Contoiret lettelig kunde bestrides af din Underordnede, endelig at Du skrev og talte Tysk, og iøvrigt vilde jeg være Cautionist for alle Oppebørseler, Du maatte faae.

I din Stilling synes mig en saadan Forandring maatte være for Dig en Velgierning. Har jeg taget Fejl, gjør det mig ondt, men jeg haaber, Du indseer saavel som jeg, at bliver Du længere paa den Fod i det af Tænkemaade og flere Ting forpestede Kiøbenhavn med et svagt Udkomme, vandt til flere Fornødenheder, og fylder Lungerne med den offentlige Klub Damp, da vil dine Siæle og Legems Kræfter snart tabe sig.

¹⁾ Se S. 48, Noten.

²⁾ Frederik Carl Emil v. Scholten, f. 1786, † 1872, der 1813 blev Divisionsadjutant ved Generalstaben, 1814 Kammerjunker og 1822 afskediget som Major. Jfr. Richter: Den danske Landmilitæretat 1801—94.

³⁾ Broderen Hans var 15 Juli bleven Sekretær i Tabelkontoret ved dets Oprettelse 1811 og afskedigedes 1816 ved dets Ophævelse. 1820 blev han Told- og Konsumptionsinspektør i Randers.

Naar Du seer Lavetz, da beed ham sige til Just: Herbst¹⁾, at de Diadem Kamme, jeg skulde købe til hans Kone, ey længer er at faae i Wien og ere gandske ude af Mode. Gives nogle andre Ting, han vil have, skal jeg med Fornøjelse udrette det. Skriv snart til vor Moder²⁾ og underret hende om mit Velbefindende — jeg vil ikke skrive hende til med Cureren, da han muelig forglemmer af aflevere det i Slagelse, og jeg ikke gjerne vil gjøre Ophold i hans Reise. Hils alle gode Venner, hils Marie, sig hende, at Emil og jeg næsten hver Aften, inden vi sover ind, taler om hende, at han længes efter Hiemmet er Sandhed — men at det er ham umuelig at reise førend de andre — han er meget afholdt af Kongen og denne Tour baner ham upaatvivlelig en god Vey i Fremtiden.

Snart vil nok Napoleon røre saadan i Tingene, at Monarkerne kommer til at haste hiem til sit. Keiseren af Østrig ønskede vist Aleksander og Kongen af Preussen væk — England er os meget hengiven —, alle ere opbragte paa Sverrig, men Rusland frygter dem og behandler os derfor inf . . . Nok for denne Gang — du har nok ondt for at læse alt i mit Brev, da jeg maa jage, og Scholten og Schumacher gjør et Fandens Spektakel. Lev vel og erindre, at Du alletider har i mig en troe og hengiven Broder

G. Hagerup.

P. S. En flittig Hilsen fra Emil; han har købt Dig Schillers Værk i en nydelig lille Ud gave.

¹⁾ Direktør ved den militaire Klædefabrik, siden Generalkrigskommissær Michael Johan Chr. H., f. 1775, † 1830, g. ¹¹/₈ 1804 m. Elisabeth Charlotte Christiane de Stibolt, f. 1789. (Benzons Stamt. i Rigsark.)

²⁾ Kirstine Marie Hagerup, f. Schmidt, f. 1774, død 1824 i Slagelse som Enke efter Etatsraad Ejler Hagerup, f. 1736 † 1795, se nærmere Elvius: Fam. Hagerup, Kbh. 1902, S. 53.